

ЧИСТИМ БОРСАТА ОТ „ФИКТИВНИ” ФИРМИ

06.10.2009г.

Г-жа Бистра Илкова
Изпълнителен директор на Българска Фондова Борса - София

В. ТРУД

ЕМИЛ ПЕТРОВ

Г-жо Илкова, от 1 октомври Българската фондова борса (БФБ) постави под наблюдение слабо търгуваните фирми. Какво ще последва от това?

От година и няколко месеца ние започнахме да мислим за реорганизацията на неофициалния пазар, който, както знаете, има два сегмента – А и В. За да присъстват фирмите в пи-високия сегмент А, имаше минимални критерии, които от 1 октомври вече действат за целия неофициален пазар. Те са през последните три месеца компанията да има средно месечен оборот минимум от 4000лв. и средномесечно поне 5 сделки.

218 компании, които не изпълняват тези изисквания, са поставени под т.нар. наблюдение за 3 месеца. В началото на следващата година съветът на директорите ще вземе решение за делистване (*сваляне от търговия, бел. ред.*) на компаниите, които продължават да не отговарят на минималните критерии за борсово присъствие.

Но дори делиствана, фирмата не губи публичния си статут. Тя продължава да бъде вписана в регистъра на Комисията под финансов надзор и е задължена да изпълнява всички свои ангажименти, свързани със Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК).

Какви бяха мотивите за тази реорганизация?

През 1997г., когато започна първата вълна на масовата приватизация, 1083 дружества административно бяха качени на фондовата борса. В годините

след това законодателството се променяше, в резултат на което част от компаниите, които не желаеха да бъдат публични или нямаха такъв характер, постепенно се отписаха от публичния регистър на комисията.

В момента от този тип компании останаха около 150 – 160 дружества. Това са фирми, които се водят публични, но просто формално присъстват тук. Не оповестяват информация, много от тях са в ликвидация и несъстоятелност, с техните акции не се сключват сделки.

По този начин те категорично нарушават ЗППЦК, като в същото време ползват позитивите на публичността – за тях се говори и пише, ние обявяваме информация в световните агенции и т.н. Те се водят публични компании, но в същото време не отговарят на критериите и не се държат като такива, не спазват принципите на доброто корпоративно управление.

Много от тях са обект на счетоводни схеми, при които в края на годината се извършват сделки за избягване на плащане на данъци.

Какво ще спечели пазарът от отпадането на тези фирми?

Време е да сложим край на сагата с този тип компании и да пристъпим към революционната идея за изчистване на българския пазар от фиктивно публични дружества. Така пазарът ще стане по-привлекателен за всички инвеститори и ще добие нов облик, компаниите ще бъдат действително публични, уважавайки акционерите и обществото.

В списъка за наблюдение има и компании, които се листваха на борсата през последните година-две. Какво могат да направят те, за да останат на пазара?

Очакваме точно тези компании да направят всичко възможно, съветвайки се с консултанти, инвестиционни посредници и банки, какви пазарни подходи да приложат, ако искат да останат в публичното пространство. В този период компаниите могат да договорят с т.нар. маркетмейкър, който да им осигури текущата ликвидност.

Много е важно да се използват пазарни подходи и механизми, а не манипулативни сделки. Това е забранено, а ние осъществяваме ежедневен надзор за такива сделки.

Една от критиките към борсата, е че с деликването на неликвидните фирми ще бъдат оцетени дребните акционери?

Стр. | 3

Не мога да се съглася с такова становище. Извън борсовият пазар е изход, ако инвеститорът желае да се освободи от акциите си. От 1 юли 2008г. до момента на извънборсовия пазар на регистрационния сегмент на БФБ са изтъргувани 39% от оборота и 61% от изтъргувания брой акции.

Този пазар работи много активно, той се осъществява извън борсовата платформа, като сделките се сключват пряко между страните по цени, които се договарят между страните и се отклоняват от пазарната.

Инвеститорите могат да приемат и търговите предложения, които биха били отправени от мажоритарните собственици и не само от тях, защото всеки инвеститор дори с 5% може да отправи такова предложение към останалите акционери.

Какво трябва да направи инвеститорът, който иска да продаде акциите си от такава фирма, след като тя бъде свалена от борсова търговия?

Същото, както и сега. Да отиде при инвестиционен посредник и да даде поръчка за продажба на акциите.

Колко са регистрираните за търговия на БФБ компании и не са ли прекалено много за нашите условия?

В момента на БФБ са регистрирани за търговия 400 компании. Ще ви дам последна статистика на Федерацията на европейските борси. Към края на август на Атинската борса са листвани и се търгуват 289 компании. На Италианската – 295, на Словашката - 179, в Букурещ – 65, в Будапеща – 44, в Дъблин – 65, в Любляна – 80, В Прага – 25, във Виена – 116.

Не искам да коментирам фактите, нека анализаторите си кажат мнението за този феномен. Ако в най-лошия случай дори 200 компании слязат от търговия, това са неликвидни компании.

